

Predmet : Zastupnička **INICIJATIVA**

Datum: 19.01.2024. godine

Uputiti:

-Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo

-Vlada KS:

Premijer gospodin Nihad Uk

Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša/ Ministar gospodin Bojan Bošnjak.

Na osnovu Poslovnika Skupštine KS, upućujem inicijativu za rješavanje problema oko visine isplate sredstava, za aplikante sa konačne liste po javnom pozivu iz 2023. godine za sufinansiranje rješavanja stambenog pitanja mladih i koji predaju za isplatu sredstava na osnovu odluke Vlade KS o linearnoj isplati od cirka 4.800,00KM, na način da im se omogući u javnom pozivu u 2024. godini isplata razlike sredstava, podnošenjem posebno kreiranog zahtjeva kako bi se aktualni problem oko visine iznosa sufinansiranja i podrške rješio u obostranom interesu i na zadovoljstvo aplikantata koji su ispunili uslove u 2023. godini.

U javnom pozivu za 2024.godinu planirati sredstva i putem kreiranja uslova, definisati aplikante koji su ispunili uslove iz 2023.godine za isplatu razlike sredstava do iznosa koji će biti definisan u javnom pozivu za 2024.godinu i na osnovu konačne odluke Vlade KS o visini isplate.

Obrazloženje:

Obzirom na činjenicu da Skupština Kantona Sarajevo na prijedlog Vlade KS u kontinuitetu od 2016. godine a tako i u Budžetu za 2024. godinu usvaja stavku sufinansiranja rješavanja stambenog pitanja mladih, da je pozitivna praksa da Vlada na osnovu javnog poziva i utvrđivanja konačne liste aplikanata koji ispunjavaju uslove, konstatiše ukupno potreban iznos zatim preraspodjelom sredstava ista obezbjedi i da Kanton Sarajevo više od sedam godina implementira ovu podršku kroz poticajne politike i programe , odgovarajući na rastući trend odlazaka, posebno mladih, iz zemlje, jer im bitna pružena ruka i podrška.

Program poticaja redovno se provodi, temelji se na strateškim dokumentima, te se uključuje u budžet svake godine a što se u kontinuitetu podržava.

Treba naglasiti da je zbog kasnije objave posljednji javni poziv iz 2023.godine obuhvatio duži period od godinu dana u odnosu na prethodne, od nekih 15 mjeseci, samim tim je očekivano povećavan broj aplikanata, kao i u konačnici broj onih koji ispunjavaju uslove.

Svjestan činjenice na kašnjenje raspisivanja javnog poziva, da je Vlada o dodatnim neophodnim sredstvima morala odlučivati krajem decembra, krajem budžetske godine i da je prostora za dodatnim sredstvima realno bilo malo tj na minimalnom nivou, zato navedenom inicijativom predlažem rješenje za koje tražim od Vlade da se izjasni, ili predloži bolje rješenje za navedeno pitanje.

Siguran sam da će Vlada KS pronaći pravo rješenje razmatrajući i ovu inicijativu kako bi ispoštovala aplikante koji su ispunili uslove, uzimajući u obzir rast vrijednosti nekretnina i podršku kroz godine, uspoređujući cijene nekretnina po m^2 iz 2017. godine do danas i iznos podrške po godinama od provođenja programa podrške. Najava podrške sufinansiranja do sada najvišeg iznosa do 12 hiljada KM je dodatna obaveza svih nas da probamo naći najbolje zajedničko rješenje.

Na osnovu održanog sastanka sa predstvincima mladih, istakli su da razumiju okolnosti koje su se desile: kašnjenje javnog poziva, kraj budžetske godine, duži period obuhvata i veći broj aplikanata, ali obzirom da nisu ti koji su kreirali javni poziv, da ja to ipak radila Vlada KS, shodno tome očekuju rješenja od Vlade KS u njihovu korist sa ciljem poštivanja dostignutih standarda i obećanja. Jedno od mogućih rješenja, u koliko druga ne postoje, jeste bukvalno isplata da dvije rate, trenutno utvrđeni iznos od 4,8hiljada KM i razliku sredstava po završetku javnog poziva u 2024.godini u kojem bi bili tretirani za isplatu razlike podrške kako je navedeno i u inicijativi.

Uzimajući u obzir i prepostavljajući da u koliko se javni poziv za 2024. godinu raspiše na vrijeme, da će se smanjiti i obuhvat broja mjeseci, time i prepostavka da će biti manji i broj aplikanata, što ostavlja prostor i Vladi KS za lakše planiranje u pravljenju fiskalne

procjene iznosa neophodnih sredstava u 2024. godini. Shodno tome i navedena inicijativa.

Ovaj program izuzetno je važan, do kreiranja boljeg od strane Vlade, jer pruža dosljednu podršku mladima u ostvarivanju njihovih stambenih ciljeva. Osim ovog općeg programa, ove godine je planiran i program subvencioniranja zakupa za mlade koji nisu stekli uvjete za kupovinu ili izgradnju prve nekretnine kako bi ih osnažili za narednu stepenicu ka rješavanju stambenog pitanja. Također, projekt izgradnje stanova po povoljnijim uvjetima za mlade predstavlja još jedan put ka rješavanju svog prvog stambenog pitanja i to je važnu aktivnost koja treba biti prioritet kroz naše politike u narednom periodu. itd

Osim finansijske pomoći, važna je podrška i u edukativnom razvoju pa i strategijom upravljanja dugom, što također treba biti jedna generalna savjetodavna mjera u budućnosti a u konkretnom kako bi mlađi bili sigurniji i samopouzdani u donošenju ključnih životnih odluka i oblikovanju vlastite budućnosti u našoj zemlji, obzirom da je ogroman broj aplikanata koji prvo stambeno rješavanje rade putem dugoročnih stambenih kredita.

Sa gore navedenim mjerama kada se doda podrška porodicama-pronatalitetne mjeru u vidu mjesecnih naknada svim porodiljama koja iznosi cc 1250 KM za jednu godinu od rođenja djeteta, veća podrška porodicama sa troje i više djece, besplatni udžbenici za djecu od 1-9 razreda, besplatan javni prevoz, posebnu pažnju posvećenu i mlađima putem važnih programa podrške za zapošljavanje, pokretanje i unapređenje vlastitih biznisa putem ministarstva privrede itd ... navedena mjeru je u životnom lancu prioriteta za mlade ljude.

Naravno uвijek može bolje, treba nastaviti raditi na razvijanju i unapređenju postojećih mjer, otklanjanju eventualnih nedostataka a sve u korist korisnika, naših građana, a nikako se baviti retrogradnim politikama revidiranja i besmislenog osporavanja ustanovljenih pozitivnih praksi sve dok se ne uspostave novi-bolji modeli.

Cilj je potaknuti napredak i podršku u svakom polju kako bi se zadržavanjem najvažnijeg bogatstva i resursa, a to su naši ljudi, ekonomski brže razvijali i kako bismo smanjili odlazak iz naše zemlje na minimum te stvorili održivu i prosperitetnu budućnost za sve.

Zlatno pravilo je ulaganje u ljude, posebno mlade, što nije i ne smije se posmatrati kao trošak već kao investicija koja će se višestruko vratiti ovoj zemlji pa tako i Kantonu Sarajevo.

Suočavanje mlađih s izazovima prilikom traženja stalnog zaposlenja i nemogućnosti finansiranja vlastitog stana predstavlja težak aspekt njihovog planiranja i stvarnosti

novijeg doba. Svjesni teškoća s kojima se i mladi suočavaju, boreći se s visokim troškovima života, posebno kada je u pitanju stambeno pitanje.

Kako bismo podržali mlade u rješavanju ovih problema, već sedam godina postoji ovaj program finansijske podrške koji će im dijelom olakšati pristup rješavanju jednog od ključnih pitanja i omogućujući im kvalitetnu podršku da ostvare svoje snove o vlastitom domu.

Uvođenje programa podrške mladima, poput onih koji postoje u drugim državama, npr našem komšiluku Republici HR, gdje su iznosi podrške puno veći, je znak kako se zemlja EU nosi sa izazovima, obzirom da BIH želi u EU, jačanje ovih mjera može biti ključno za zadržavanje i mladih ljudi u zemlji. Ovaj pristup ne samo da olakšava stvaranje doma mladim generacijama, već i doprinosi jačanju ekonomске i društvene stabilnosti.

Važno je naglasiti potrebu za suošćećanjem i razumijevanjem različitih stvarnosti koje mladi doživljavaju. Aktivno uključivanje u dijalog i pronalaženje rješenja koja odražavaju današnje potrebe ključno je za stvaranje održivijeg društva.

Zajednički napor društva, političkih struktura i mladih može dovesti do stvaranja pozitivnijeg okruženja i konkretno ih poticati da ostanu u svojoj zemlji.

Tražim od Vlade KS da razmotri navedenu inicijativu, na taj način pozitivno potvrди opredjeljenje ili da ponudi kvalitetnije rješenje za gore navedeni problem visine iznosa sufinansiranja rješavanja stambenog pitanja mladih po javnom pozivu iz 2023. godine a u njihovu korist.

S poštovanjem

Zastupnik Elvis Vreto

Narod i Pravda